

Bruksela, 12 lipca 2022 r.
(OR. en)

10606/22

ECOFIN 662
UEM 183
SOC 396
EMPL 268
COMPET 538
ENV 655
EDUC 259
RECH 406
ENER 328
JAI 947
GENDER 119
ANTIDISCRIM 93
JEUN 131
SAN 411

WYNIK PRAC

Od: Sekretariat Generalny Rady

Do: Delegacje

Nr poprz. dok.: 10596/22

Dotyczy: Sprawozdanie za 2021 r. dotyczące stabilności fiskalnej
– Konkluzje Rady (12 lipca 2022 r.)

Delegacje otrzymują w załączeniu konkluzje Rady na temat sprawozdania za 2021 r. dotyczącego stabilności fiskalnej, w wersji przyjętej przez Radę Ecofin na posiedzeniu w dniu 12 lipca 2022 r.

SPRAWOZDANIE ZA 2021 R. DOTYCZĄCE STABILNOŚCI FISKALNEJ

– Konkluzje Rady Ecofin –

Rada (Ecofin):

1. Z ZADOWOLENIEM PRZYJMUJE sprawozdanie Komisji za 2021 r. dotyczące stabilności fiskalnej, w którym zaktualizowano ocenę ryzyka dla stabilności fiskalnej w całej Unii Europejskiej w oparciu o wzbogacone wielowymiarowe podejście i z wykorzystaniem sprawozdania za 2021 r. na temat starzenia się społeczeństwa. PRZYJMUJE DO WIADOMOŚCI wprowadzone w sprawozdaniu usprawnienia dotyczące metody, zwłaszcza uproszczenie i udoskonalenie analizy zdolności obsługi zadłużenia, biorąc również pod uwagę wpływ inwestycji zainicjowanych w ramach NextGenerationEU na wzrost PKB w średnim okresie oraz przedstawienie w tej analizie zdolności obsługi zadłużenia analizy ilustrującej ryzyka fiskalne związane ze zmianą klimatu, jednocześnie odnotowując, że potencjalny wpływ reform inicjowanych w ramach NextGenerationEU na wzrost PKB w średnim okresie nie został dotąd uwzględniony w analizie. POTWIERDZA poszczególne funkcje przeprowadzonej przez Komisję analizy stabilności fiskalnej, w tym wskazanie potencjalnych ryzyk fiskalnych w państwach członkowskich pomocnych w opracowaniu wymogów i zaleceń politycznych w kontekście paktu stabilności i wzrostu oraz europejskiego semestru. UZNAJE, że aktualizacja zawarta w wiosennym pakiecie Komisji ogólnie potwierdza ustalenia ujęte w sprawozdaniu za 2021 r. dotyczącym stabilności fiskalnej, a nieliczne zmiany odnotowano w klasyfikacji ryzyka.

2. PRZYJMUJE DO WIADOMOŚCI ocenę Komisji, zgodnie z którą w ujęciu ogólnym wydaje się, że w większości państw członkowskich bezpośrednie ryzyka fiskalne są ograniczone, chociaż utrzymują się słabości fiskalne i makroekonomiczne. Finansowanie w ramach NextGenerationEU i oczekiwany wpływ inwestycji w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności na wzrost odgrywają ważną rolę w łagodzeniu ryzyk krótkoterminowych. Jednak wysokie poziomy zadłużenia, które jeszcze bardziej wzrosły w wyniku kryzysu związanego z COVID-19, oraz duże wartości ujemne międzynarodowych pozycji inwestycyjnych netto w niektórych państwach członkowskich stanowią istotne źródło krótkoterminowej podatności na zagrożenia.

3. ZAUWAŻA, że w średnim okresie, przy założeniu niezmiennego kursu polityk, ocena Komisji pokazuje, że kilka państw członkowskich jest narażonych na wysokie ryzyka, głównie ze względu na wysokie poziomy dług publiczny i rosnące trajektorie zadłużenia, co odzwierciedla słabą początkową sytuację fiskalną, a w niektórych przypadkach prognozowany wzrost wydatków publicznych związanych ze starzeniem się społeczeństwa, a także podatność na niekorzystne wstrząsy, w tym mniej korzystną różnicę między stopą procentową a stopą wzrostu. UZNAJE, że w ocenie uwzględniono dodatkowe czynniki: z jednej strony, zobowiązania warunkowe, w szczególności związane z gwarancjami rządowymi, stanowią dodatkowe źródło ryzyka; z drugiej strony, ulepszona struktura długu publicznego, w szczególności dzięki przedłużonym średnim terminom zapadalności, oraz oczekiwany korzystny wpływ reform strukturalnych w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności są czynnikami łagodzącymi ryzyka. ODNOTOWUJE wyjątkową niepewność co do perspektyw gospodarczych spowodowaną rosyjską wojną napastniczą wobec Ukrainy oraz wyzwania związane z podwyższonymi poziomami inflacji.

4. ODNOTOWUJE, że w długim okresie, przy założeniu niezmiennego kursu polityk, ocena Komisji pokazuje, że kilka państw członkowskich jest narażonych na wysokie ryzyka, głównie z powodu prognozowanego wzrostu kosztów starzenia się społeczeństw, a w niektórych przypadkach z powodu podatności na zagrożenia związane z podwyższonymi poziomami długu publicznego. PRZYPOMINA O istotnych wyzwaniach dla stabilności finansów publicznych w długim okresie, wiążących się ze zmianami demograficznymi.

5. PRZYZNAJE, że wysokie poziomy dług publiczny mogą hamować wzrost gospodarczy i zmniejszać zdolność państw członkowskich do zapewniania stabilizacji antycyklicznej w przypadkach dalszego pogorszenia koniunktury gospodarczej, a także mogą się wiązać z negatywnymi skutkami ubocznymi, w szczególności w obrębie strefy euro.

6. KŁADZIE NACISK NA TO, że w ustaleniach zawartych w sprawozdaniu za 2021 r. dotyczącym stabilności fiskalnej wzywa się do prowadzenia – gdy tylko pozwolą na to warunki ekonomiczne – polityk fiskalnych służących osiągnięciu ostrożnej sytuacji fiskalnej w średnim okresie i zapewnieniu zdolności obsługi zadłużenia, przy jednoczesnym zwiększeniu inwestycji, zwłaszcza w celu przeprowadzenia zielonej i cyfrowej transformacji. UZNAJE, że realizacja planowanych reform strukturalnych, w tym w ramach Instrumentu na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności, oraz zgodnie z zaleceniami dla poszczególnych krajów wydanymi w ramach europejskiego semestru, będzie ważnym elementem ograniczania ryzyk dla stabilności fiskalnej. PODKREŚLA, że odpowiednie połączenie polityk mających sprostać wyzwaniom związanym ze stabilnością fiskalną powinno koncentrować się na zwiększeniu wzrostu, zdrowych finansach publicznych, w tym poprzez reformę systemów emerytalnych, systemów opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej, a także na zapewnieniu stabilności makrofinansowej. ODNOTOWUJE, że wyzwanie związane ze zmianą klimatu wymaga, aby państwa członkowskie w coraz większym stopniu uwzględniały jego skutki w planowaniu budżetowym, a także by realizowały skuteczne polityki łagodzenia zmiany klimatu i dostosowywania się do niej.

7. POTWIERDZA, że należy kontynuować stosowne działania polityczne we wszystkich obszarach związanych ze starzeniem się społeczeństwa, przy uwzględnieniu specyficznej sytuacji poszczególnych państw i jednoczesnym unikaniu środków, które odwracają już podjęte reformy wzmacniające stabilność. Obejmują one podjęcie dalszych kroków w celu podniesienia rzeczywistego wieku przejścia na emeryturę, w tym poprzez promowanie dłuższego i większego uczestnictwa w rynku pracy oraz unikanie wczesnego opuszczania rynku pracy, przy jednoczesnym uwzględnieniu zmian średniego trwania życia w strukturze systemów emerytalnych.

8. WZYWA państwa członkowskie, zwłaszcza te, w przypadku których stwierdzono wysokie ryzyko dla stabilności finansów publicznych w średnim okresie, by – w okresie po 2023 r. – prowadziły politykę fiskalną mającą na celu osiągnięcie ostrożnej sytuacji fiskalnej w średnim okresie oraz zapewnienie wiarygodnej i stopniowej redukcji długu oraz stabilności fiskalnej w średnim okresie poprzez stopniową konsolidację, inwestycje i reformy zgodnie z zaleceniami dla poszczególnych krajów. ZWRACA SIĘ do państw członkowskich i Komisji, by uwzględniły ustalenia zawarte w sprawozdaniu w swoich analizach, późniejszych wymogach politycznych i zaleceniach w ramach paktu stabilności i wzrostu oraz europejskiego semestru. Te strategie i rozwój sytuacji w zakresie stabilności finansów publicznych będą nadal regularnie monitorowane przez Radę i Komisję, m.in. z uwzględnieniem w ich ocenie najnowszych zmian w zakresie warunków makroekonomicznych i finansowych, polityk fiskalnych i reform strukturalnych, w szczególności w obszarach systemów emerytalnych, opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej.

9. ZWRACA SIĘ do Komisji, by do początku 2025 r. przeprowadziła swoją regularną szczegółową ocenę ogólną stabilności finansów publicznych, również z wykorzystaniem zaktualizowanych prognoz dotyczących wydatków związanych ze starzeniem się społeczeństwa w przyszłym sprawozdaniu za 2024 r. na temat starzenia się społeczeństwa, oraz by terminowo informowała odpowiednie organy przygotowawcze Rady o stosownych zmianach w metodyce leżącej u podstaw analizy zdolności obsługi zadłużenia. Obejmuje to dalsze udoskonalenie metod oceny stabilności finansów publicznych oraz kontynuowanie prac Komisji, we współpracy z państwami członkowskimi, nad analizą ryzyk fiskalnych związanych ze zmianą klimatu. ZWRACA SIĘ do Komisji o regularne aktualizowanie w międzyczasie przeprowadzanej przez Komisję oceny stabilności (za pośrednictwem monitora zdolności obsługi zadłużenia). Komitet Ekonomiczno-Finansowy i Komitet Polityki Gospodarczej powinny złożyć Radzie sprawozdanie na podstawie szczegółowej oceny ogólnej.
